

گلايه دامداران تربت جام از كمبود و گرانی نهاده‌های دامی

دامپروری زیر تیغ مشکلات!

گزارش

رضااعلمی

دامداری به عنوان یکی از قدیمی ترین مشاغل علاوه بر ایجاد اشتغال پایدار در مناطق روستایی، در تولید گوشت، پشم مناسب برای صنایع نساجی، چرم، تولید محصولات لبنی مانند شیر، ماست، کره و کود حیوانی برای کشاورزی نقش اساسی دارد. این روزها حرفه دامداری در تربت جام با توجه به خشکسالی بی سابقه و گرانی شدید نهاده های دامی حال و روز خوشی ندارد و با مشکلات بسیاری دست به گریبان است، تنگنهایی که به گفته دامداران امان آنان را بریده و به مانع بزرگی برای استمرار فعالیت در این بخش تبدیل شده است. کمبود و گرانی نهاده های دامی از جمله مشکلات مهم دامداران است که به دنبال استمرار خشکسالی و کاهش بارندگی و کمبود شدید علوفه در مراتع بر شدت آن افزوده شده است به طوری که دامداران در تامین علوفه مورد نیاز دام های سبک و سنگین خود باتنگنهای بسیاری مواجه هستند و بسیاری از دام های خود حتی دام های مولد را به دلیل افزایش هزینه های دامپروری روانه کشتار گاه کرده اند و با قیمت بسیار اندک به دلالت می سپارند.

وضعیت دامپروری روزگار خوشی ندارد

یکی از دامداران نصرآباد که وضعیت دامداری را هم اکنون مثبت ارزیابی نمی کند، می گوید: ۳۰ راس گاو داشتیم که هم اکنون این تعداد به شش راس رسیده و دلیل آن هم این است که به وضعیت دامداری توجه نمی شود شیر را ما به ازای هر کیلو ۴۵ هزار ریال خریداری می کنند و در مقابل مقدار خوراک تحویلی از ۵۰۰ گرم به ۳۰۰

گرم کاهش یافته است. رضا افضلی همچنین می افزاید: خوراکي که به ما تحویل می دهند در ازای هر کیلو ۷۰ هزار ریال است و با این مشکلات اصلا نمی توانیم دامداری کنیم. هزینه تهیه خوراک از بازار آزاد هم با توجه به مبالغ بالا مقدور نیست و به دلیل همین مشکلات هر زمان که با کمبود خوراک مواجه می شدیم، مجبور بودیم یکی از دام های خود را به فروش برسانیم و صرف نگهداری دیگر دام ها کنیم و به جایی رسیدیم که از مجموع ۳۰ راس گاو، تنها شش راس دیگر برایم باقی مانده است. یکی دیگر از دامداران منطقه بالا جام می گوید: ۵۰ راس دام سنگین داشتم و از این طریق گذران زندگی می کردم. هم اکنون سهمیه خوراک دام های ما خیلی کم شده، یعنی به نصف تقلیل یافته است و سهمیه ای که به دام ها اختصاص داده می شود اصلا جواب گوی نیاز دام ما نیست به شکلی که ۵۰ راس دام سنگینی که داشتم به پنج راس رسیده است. شیر را از ما کیلویی ۴۵ هزار ریال خریداری می کنند و در مقابل خوراک را در ازای هر کیلو ۷۰ هزار ریال به ما می فروشند. همچنین شیری که در ازای هر کیلو ۴۵ هزار ریال خریداری می کنند، کیلویی دو هزار ریال بابت آن کرایه پرداخت می کنیم که به این ترتیب هر کیلو شیر تحویلی ما مبلغ ۴۳ هزار ریال می شود در حالی که هر کیلو دوغ ۷۰ هزار ریال و هر بطری نوشابه یک لیتری ۱۴ هزار تومان شده است. چرا متولیان به صنعت دامداری توجه نمی کنند؟

حکایت تاسیس یک دامداری

هادی غدیری دانش آموخته رشته بهداشت دام و طیور می گوید: من تا سال ۹۲ در مشهد در یک کارخانه صنعتی شاغل و الحمدلله از یک زندگی تقریبا مرفه بر خور دار بودم. از زمانی که سال

گزارشی درباره مشکلات زنبور داران منطقه خوشاب

زنبورداران چشم انتظار حمایت مسئولان

نفر عضو اتحادیه زنبورداری سبزوار هستند. رئیس اتحادیه زنبورداران سبزوار باتاکید بر این که توان مرئی سبزوار برای تولید عسل کم است و ظرفیت زیادی ندارد، می گوید: بسیاری از کشاورزان زنبور راقت برای مزارع خودشان می داندند و اجازه حضور زنبورهارا در مزارع نمی دهند در حالی که با گرده افشانی زنبور ها تولید محصولات کشاورزی زیاد می شود. حسن ریوندی کارشناس دام و طیور و زنبورداری جهاد کشاورزی سبزوار در گفت وگو با خراسان رضوی با اظهار این که شهرستان سبزوار ۱۰ هزار و ۴۰۰ کلونی زنبور دارد و ۱۶۰ نفر در این رشته در سبزوار در حال فعالیت هستند، بیان می کند: تولید ژل رویال یکی از محصولات فرعی زنبورداران به غیر از محصول اصلی عسل در سبزوار است و درآمد خوبی برای زنبورداران ایجاد کرده است.

بازار ژل رویال ایران دست چین

وی با بیان این که نوع چینی ژل رویال معمولا از ان تر از ایرانی آن است و رقیب تولیدات داخلی است، ادامه می دهد: بازار دست تولیدات چینی است و اگر خرید تضمینی و حمایت از تولید کنندگان ایرانی باشد، کیفیت تولیدات ایرانی بهتر خواهد شد و با حرکت به سمت تولید در این محصول خود کفخا خواهیم شد. ریوندی با انتقاد از نظر برخی کشاورزان که معتقدند زنبور ها مضر برای باغ ها و کشاورزی آنان هستند، می گوید: زنبورها با گرده افشانی ۳۰ درصد تولیدات محصول کشاورزی منطقه را افزایش می دهند. وی با اشاره به این که تولید عسل تابع خشکسالی نیست و در ترسالی و بارندگی زیاد و ابری بودن و سرما های، زنبور امکان پرواز کمتر و تولید عسل کمتری دارد، می افزاید: برای تولید عسل امسال پیش بینی می کنیم برابر میانگین سال های قبل در حدود ۱۲ کیلو گرم از هر کلونی زنبور عسل باشد ولی تولید عسل امسال نسبت به سال قبل بیشتر است. ریوندی ادامه می دهد: اگر چه تولید عسل برخی از کندوها تا ۵۰ کیلو گرم نیز گزارش شده ولی پیش بینی می کنیم بیش از ۱۰۰ تن عسل در سبزوار طی امسال برداشت شود. کارشناس زنبورداری جهاد کشاورزی سبزوار در پاسخ به سوال خراسان درباره سهم پاشی کشاورزان و نابودی زنبور های عسل می گوید: تذکرات لازم و احتیاط ها وسفارش های مدنظر برای رعایت حال زنبورداران به برخی از کشاورزان شده و جهت جلوگیری از خطرات بیشتر

علی اکبر ملکی / در شرایطی که به دلیل خشکسالی و کم آبی بسیاری از کشاورزان شرایط سختی را تجربه می کنند و درآمد بسیار کمی نصیب آن هами شود اما گسترش زنبورداری و تولید محصولاتی نظیر عسل، ژل رویال و گرده گل علاوه بر ایجاد اشتغال، ارزش افزوده مناسبی برای زنبورداران و علاقه مندان به زنبورداری ایجاد می کند. زنبورداران اما از کم توجهی مسئولان و حمایت نکردن آن ها از این حرفه اشتغال زائو مفید برای کشاورزی گلایه دارند. به گزارش خراسان رضوی، از سبزوار به سمت شهرستان خوشاب به دنبال تولید کنندگانی می روم که در بیابان های لم یزرع و در میان کوهستان در حال فعالیت در قالب اقتصاد مقاومتی هستند، افرادز محصولات کزیر تیغ آفتاب با زنبورداری از گل خارشتر و گل های ریزی که بسیاری بی توجه از کنار آن ها عبور می کنند با زنبورداری ژل رویال و عسل کوهستانی تولید می کنند.

ارزش افزوده تولید ژل رویال

مسئول یک زنبورستان در خوشاب در گفت وگو با خراسان رضوی با بیان این که هشت سال مشغول زنبورداری هستم، می افزاید: برای تولید ژل رویال از کندوهای نسل جدید در این زنبورستان استفاده کرده ایم. مجید دیرینی می گوید: هشت نفر در این محل در حال فعالیت مستقیم هستند. وی با اشاره به گل های ریزی که بر سر خارهای بیابانی است و از آن ها توسط زنبورها عسل تولید می شود، ادامه می دهد: با بهره گیری از فناوری های نوین در کندوهای نسل جدید لانه گزینی در کف آن هیچ وقت بسته نیست و موافق زندگی زنبور های عسل است.

رضا کرابی، رئیس اتحادیه زنبورداری در سبزوار در گفت وگو با خراسان رضوی اظهار می کند: مکانیکی دار دولی به گفته خودش عاشق زنبورداری شده و به رغم از دست دادن زنبورهایش در برخی از سال ها عاشق زنبورداری است و به عشق آن ها زندگی می کند. اومی گوید: به صورت حرفه ای پنج نفر در سبزوار با کیفیت بالاتر تولید ژل رویال دارند و به دلیل این که سختی های زیادی در تولید این محصول وجود دارد هر زنبورداری رغبتی به تولید ژل رویال ندارد. وی با اشاره به ار سال محصولات تولیدی ژل رویال و عسل به شهرستان های بزرگی نظیر تهران و بعضا برخی از کشور های خارجی توسط واسطه های می افزاید: ۱۴۰ نفر به صورت فعال و حرفه ای در زنبورداری سبزوار فعالیت می کنند ولی ۴۳۰

خوب است و اگر نتوانند نیاز دامداران را برآورده سازند، روزی خواهر سید که برای تهیه گوشت در کشور با مشکل مواجه شویم.

خشکسالی های پی در پی و کمبود علوفه

مسئول اداره تولیدات دامی جهاد کشاورزی تربت جام با بیان این که در تربت جام ۴۱۲ هزار دام سبک و ۱۵ هزار دام سنگین وجود دارد، در باره مشکلات و کمبود نهاده های دامی به خبرنگار ما می گوید: بیشترین مشکلاتی که هم اکنون ما با آن مواجه هستیم، خشکسالی های پی در پی با توجه به کاهش میزان بارندگی در این منطقه است که باعث شده در تامین علوفه دام دچار کمبود شویم و این کمبود علوفه تاثیر مستقیم روی تولیدات دامداران به خصوص دام سبک گذاشته، چون دام سبک ما وابسته به مراتع است و به شدت آسیب دیده اند و این کمبود علوفه را من دامدار باید به صورت آزاد بازار و با مبالغی هنگفت خریداری کنم و این برای ما دامداران مشکل است. غدیری متذکر شد: اگر مسئولان همت و به صنعت دامپروری رسیدگی کنند که

پلاک شده با توجه به میزان نهاده های تحویلی به این شهرستان بین ۱۰۰ تا ۱۲۰ کیلو گرم و برای دام های سبک پلاک شده ۵ کیلو گرم است. با توجه به این معضلات چون دامداران توان نگهداری دام سبک را ندارند و دولت هم نمی تواند نهاده های مورد نیاز دام را تامین کند، دامداران مجبور می شوند که دام های خود را به سوی کشتار گاه هدایت کنند، زیرا به علت پهای سنگین نهاده ها در بازار آزاد، دامداری برای دامداران مقرون به صرفه نیست و بر اساس آماری که ما از کشتار گاه دریافت کردیم روزانه چیزی در حدود ۸۰۰ تا ۹۰۰ راس دام در کشتار گاه ذبح می شود در حالی که استاندارد آن خیلی کمتر از این تعداد است.

۳۰ درصد دام ذبح شده در کشتار گاه به دام های مولد اختصاص دارد

وی همچنین می افزاید: در سال های گذشته که وضعیت دامداری خوب بود، اصلا بره ماده در کشتار گاه ها ذبح نمی شد یا اگر هم می شد خیلی کم بود، در حالی که اکنون ۳۰ درصد دام ذبح شده در کشتار گاه به دام های مولد اختصاص دارد و با وضعیت کنونی در صنعت دامداری، کاری هم از دست ما بر نمی آید.

اختصاص سهمیه

بر اساس تعداد راس دام

یعقوبی در پایان خاطر نشان می کند: یک مشکل اساسی ما در تربت جام، میزان کمتر بارندگی در این شهرستان نسبت به بعضی شهرستان های دیگر است و متأسفانه استان هم که سهمیه ای را به تربت جام تخصیص می دهد، بر اساس تعداد دام شهرستان است و موضوع ضرب بارندگی نیز در نظر گرفته نمی شود که در این خصوص مکتباتی را با فرمانداری شهرستان و همچنین استان داشتیم و اعلام کردیم به شهرستان هایی همچون تربت جام که میزان بارندگی کمتری داشته است و در مراتع هم هیچ علفی وجود ندارد که دام ها چرا کنند، سهمیه نهاده های دامی را نسبت به دیگر شهرستان هایی که از میزان بارندگی خوبی بر خور دار بودند بیشتر در نظر بگیرند که متأسفانه هنوز هیچ گونه پاسخی را دریافت نکرده ایم.

با هدف حمایت از کسب و کار شهروندان و اقتصاد شهری

۳۵٪ تا تخفیف

مجوز تجاری دائم

ویژه املاک دارای سابقه بهره برداری موقت

مهلت استفاده:

تا پایان شهریور ماه ۱۴۰۰

شورای مشاوران

برای اطلاعات بیشتر ۱۳۷ پاسخگوی شماست